

ning og ladet være at kaste Pengene i Dannevirkestillingen, thi Tscherning søjede til: befæst Døbbøl og Als, Middelfart og Strib, det er Positionen, saaledes saa han han paa den Sag. Vi vide jo, hvorledes det gik Dannevirkestillingen. Til Held for os gik det bedre, end det saa ud til, og jeg er nær ved at tro, at havde vi ikke haft saa dristigt en Mand i Spidsen for Armeen som General de Meza, saa var den danske Arme bleven taget til Fange og opreven. Saa længe Tscherning endnu sad i denne Sal eller rettere i Folketinget, har han bestandig under Finanslovsforhandlingen f. Eks. paa det bestemteste fraraadet Kjøbenhavns Befæstning og beklaget selve Kjøbenhavn den Dag, den blev omgivet af en Befæstning, idet han spaaede en saa total Udelæggelse, som vel tænkes kunde; om ikke andet, saa for Menneskenes og for Byens Skyld skulde man lade være med at gøre det, og i militær Henseende vilde man ikke opnaa det mindste. Da jeg har taget saa megen Del i disse militære Forhandlinger fra 1867—81, skal jeg end yderligere tilføje, at til en vis Grad har det glædet mig at høre, at der er bleven en saa nydelig Enighed mellem de to Forsvarsministre. Jeg betvivler ikke, at der har været et personligt godt Forhold mellem dem, det ved jeg ikke, men noget egentlig varmt Venkab mellem Marinen og Landhæren tror jeg ikke, der har været, det skulde da være i nyere Tid, at det er kommet til Stede. Ja, havde man endda brugt de samme Millioner, som man har begravet i Kjøbenhavns Landbefæstning, til et Forsøg — lad mig sige saaledes for ikke at komme for vidt — paa at gøre hele Sjælland til en Fæstning! De Herrer vide, at det har været alvorlig paa Tale blandt Mænd, der forstaa sig paa de Ting, og de have fremsat det saa klart, at jeg som Lægmand blev om ikke begejstret derved, saa dog fik Troen paa, at det var fuldstændig rigtig. Havde man i Stedet for de store Skibe, man bygger, bygget mindre Skibe og udviklet Torpedovæsenet, saa vilde man have kunnet forhindre Landgang paa forskellige Steder, hvor der kunde være Tale om Landgang (Afbrydelse). Ja, jeg ser nok, at det ærede Medlem ryster paa Hovedet, det bryder jeg mig ikke om, jeg har min Mening, og jeg anfører mine Autoriteter. Det er ikke noget, der er opstaaet i min Hjerne, saa klog er jeg ikke, men jeg har hele Tiden lagt nøje Mærke til, hvad dygtige Folk have sagt om den Sag, det har jeg ladet mig bestemme af, og det mener jeg, vi altid maa gøre. Vi kunne ikke være kloge paa al Verdens Ting,

det er en Fejl, naar nogen tror det, man skal belæres af dem, der ere klogere, og naar man sidder i en Forsamling, hvor der sidder Mænd af forskellige Fag med Rendskab til Sagerne, saa lytter jeg altid til dem med Opmærksomhed, og naar jeg hører dem fremføre Grunde, som tiltale mig, saa følger jeg dem som oftest. Saaledes har jeg ogsaa gjort i de militære Spørgsmaal, og derfor fulgte jeg en saa udmærket Mand som Tscherning. Der var flere med ham, han stod ikke alene, men jeg anfører ham, fordi jeg skulde tro, at selv den ærede Krigsminister vil inddrømme, at han kan staa ved Siden selv af de dygtigste Krigsministre, vi nogen Sinde have haft i Danmark. Jeg noterede mig, at den ærede Krigsminister var misfornøjet med, at det ærede Medlem for Bræsto Amts 6te Valgkreds (Bøjsen) havde hentydet til, at under den fortsatte Behandling af denne Sag vilde han særlig pointere 1876. Ja det forstaaer jeg meget godt, thi det, der var fremme i 1876, er ikke af den Slags, der vil smage den meget ærede Krigsminister, og jeg synes ogsaa, at han maa kunne sige sig selv, at det maatte blive noget saadant, der skulde blive Basis for vore Forhandlinger, hvis vi overhovedet skulde ind derpaa. Endnu skal jeg gøre den Bemærkning til den meget ærede Krigsminister, at han lod til at være vred over, at man beskyldte ham for at kommandere sine Officerer ud og holde Krigsforedrag i Befolkningen. Ja, det er meget muligt, at man gør ham Uret, og at han ikke har kommanderet Officererne; jeg antager, at Dysten til at holde disse Foredrag nok har været hos Officererne selv, men de maa i alt Fald have haft Krigsministerens Billigelse. Saa vidt jeg ved, staa flere af dem i aktiv Tjeneste i Armeen, og altsaa kunne de ikke rejse ud og holde saadanne Foredrag uden at have spurgt deres foresatte (Afbrydelse). Jeg antager, at Krigsministeren er deres øverste foresatte, og at de ikke kunde rejse ud og holde Foredrag, uden at Krigsministeren ikke alene var vidende derom, men gav sin Billigelse dertil. Derfor synes jeg ikke, at den ærede Krigsminister burde være saa vred over, at det ærede Medlem for Randers Amts 4de Valgkreds (W. Dinesen), fremkom med disse Ytringer. Jeg har ogsaa været med til at bruge lignende Udtalelser, men jeg har været i god Tro og ment, at de vare rigtige. Jeg har haft den Fornøjelse at optage Kampen med tre Officerer i min Egn for nogle Aar tilbage; den ene er nu Medlem af dette Ting. Jeg var virkelig saa naiv at tro, at, om de end ikke holdt disse Foredrag paa Befaling af Krigsmini-